

WSTĘP

Hans-Georg Gadamer – współczesny filozof, który zajmował się hermeneutyką – uważał, że edukacja powinna wiązać się z wolną przestrzenią teorii i z nauką, która nie jest jeszcze całkowicie odkryta. Jego zdaniem kształcenie ma prowadzić do otwierania horyzontu rzeczywistości jednostki i wykraczania poza to, co bezpośrednio dostępne¹. Co więcej, teoretyczna edukacja nie oznacza w tym ujęciu przywileju określonej grupy społecznej, ale stanowi wyzwanie postawione przed każdym człowiekiem, oznaczające pewną możliwość, którą warto rozwijać i realizować na coraz wyższym poziomie dla coraz szerszego grona².

W przedstawianym Państwu numerze „The Polish Journal of the Arts and Culture” zamieszczono teksty, które wielostronnie odnoszą się do tematu edukacji. Czytelnik znajdzie w tomie artykuły omawiające tytułowe zagadnienie z dwóch pozornie odległych perspektyw: kręgu kultury Dalekiego Wschodu oraz kręgu kultury zachodniej.

Celem monografii jest przeprowadzenie pogłębionej debaty na temat pojęcia edukacji oraz związanych z nią idei: kształcenia, uniwersytetu, wychowania. Służyć ma temu wskazanie i opisanie zróżnicowanych sposobów rozumienia wymienionych zagadnień, charakterystyka zarówno tradycyjnych, jak i współczesnych metod edukacyjnych oraz wieloaspektowe ujęcie kluczowych dla problemu pojęć, jak np. pamięć, uczenie się. Tematyka publikacji obejmuje ponadto ważne i aktualne kwestie znaczenia edukacji w nowoczesnym, zglobalizowanym świecie oraz możliwości, jakie dla edukacji stwarza międzynarodowa i międzykulturowa współpraca i wzajemne, wielostronne oddziaływania odmiennych kultur.

Uważamy, że podstawowe zagadnienia związane z tematem edukacji wciąż pozostają otwarte lub domagają się nowych odpowiedzi. Pytamy o to, jaki jest dziś główny cel i znaczenie kształcenia; w jakim stopniu założenia dydaktyczne należy dostosowywać do zmian współczesnego świata; jak ścisły powinien być lub na czym ma polegać związek z tradycją i historią w kontekście formułowania

1 H.-G. Gadamer, *Idea uniwersytetu – wczoraj, dziś, jutro*, tłum. P. Sosnowska [w:] idem, *Teoria, etyka, edukacja. Eseje wybrane*, Warszawa 2008, s. 242 i 252.

2 Ibidem, s. 252.

metod i celów edukacyjnych. Na te i podobne kwestie warto naszym zdaniem odpowiadać przez interdyscyplinarne dyskusje, czerpiące z doświadczeń różnych kręgów kulturowych. Na uwagę zasługuje także wyraźny wzrost liczby debat dotyczących problematyki edukacji, widoczny na płaszczyźnie polskiej myśli naukowej. Przywołać w tym miejscu można m.in. zorganizowany w marcu br. w Krakowie Kongres Kultury Akademickiej.

Serdecznie dziękujemy dociekliwym autorom opublikowanych tekstów, wnikliwym i krytycznym recenzentom oraz skrupulatnym redaktorom językowym.

Niniejsza publikacja nie ukazałaby się bez finansowego wsparcia Towarzystwa Doktorantów Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Dominika Czakon, Kamila Sosnowska